

Innspill til helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene - Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Norskehavet, og Nordsjøen og Skagerrak.

Meld. 21 (2023-2024)

Forvaltningsplanens formål

Offshore Norge er bransjeforening for selskap innen næringene petroleum, havvind, hydrogen, karbonfangst og -lagring samt marin mineralutvinning. Offshore Norge støtter at forvaltningsplanenes formål er å *«legge til rette for verdiskapning gjennom bærekraftig bruk av havområdenes ressurser og økosystemtjenester og samtidig opprettholder økosystemenes struktur, virkemåte, produktivitet og naturmangfold.»*

Forvaltningsplanen danner de overordnede rammene for virksomhetsutøvelse. Føringer som gis i Stortingsmeldingen, må reflekteres i relevant regelverk for å oppnå både transparens og forutsigbarhet. Politiske føringer som følge av oppdatert forvaltningsplan må etterleves av sektormyndighetene.

SVO (Særlig verdifulle og sårbare områder)

Under regjeringens innspillsmøte 27.september 2023 etterlyste flere organisasjoner tydeligere og omforent definisjon av SVO-er. Offshore Norge viser til at stortingsmeldingen nå understreker at *«SVO ikke gir direkte virkninger i form av begrensinger for næringsaktivitet, men signaliserer viktigheten av å vise særlig aktsomhet i disse områdene, og at aktivitet skal foregå på en måte som ikke truer områdenes økologiske funksjon eller naturmangfold.»*

Stortingsmeldingen påpeker videre at områdespesifikke rammer ikke må være sammenfallende med SVO-utbredelser. Det er viktig å minne om at de områdespesifikke rammene likevel må være forankret i forvaltningsplanens føringer.

Bruken av SVO gir et godt rammeverk for en kunnskapsbasert forvaltning av havområdene, men områdenes størrelse uten mer presis avgrensning av den faktiske sårbarheten, vil gi utfordringer for hvordan disse reguleres.

Offshore Norge mener/at en geografisk avgrensning av SVO må baseres på en vurdering av både verdi og sårbarhet. Stortingsmeldingen slår fast at forvaltningstiltak i størst mulig grad skal baseres på kunnskap om variasjon i sårbarhet for ulike typer påvirkning gjennom året, slik at en unngår begrensinger i perioder hvor de sårbare ressursene ikke er tilstede og for aktiviteter som ikke påvirker den aktuelle ressursen.

Offshore Norge registrerer at stortingsmeldingen presiserer at hensynet til miljøverdiene i den enkelte SVO skal ivaretas på mest mulig hensiktsmessig måte, samtidig som det ikke skal settes strengere rammer for økonomisk aktivitet enn nødvendig for å ivareta verdiene.

Oljevernberedskap

Oljevernberedskap på norsk sokkel har høy prioritet for petroleumsindustrien. Gjennom NOFO er det nå større aktivitet enn noensinne for å sikre god beredskap, med avtaler på plass med over 300 private aktører i tillegg til samarbeid med statlige og kommunale beredskapsenheter. Kontinuerlig arbeid inkluderer teknologiutvikling og tilpasning av bekjempelsesmetoder. Operatørene i Barentshavet har etablert en risikobasert og lokalt tilpasset oljevernberedskap. Beredskap har lenge vært på plass knyttet til Goliat og bygges i disse dager opp knyttet til Johan Castberg. Det er imidlertid uheldig at formuleringen i stortingsmeldingen om usikkerhet knyttet til bekjempelsesmetoder i isfylte farvann ikke inkluderer kontekst, da disse områdene med havis i nordlige Barentshavet ikke er tilgjengelige for petroleumsindustrien. Utviklingen av bekjempelsesmetoder er nøye knyttet til behovene og områdene der industrien opererer.

Behov for likebehandling av næringer – risikobegrepet og måloppnåelse

For å oppnå en balansert forvaltning av næringene mener vi det må etableres en standardisert risikodefinitjon og lik bruk av føre-var prinsippet for all næringsvirksomhet i havområdene. For å ivareta forvaltningsplanens formål, er det viktig å kunne sette ulike risikobidrag i relasjon til hverandre for å gi en god prioritering av avbøtende tiltak. En enhetlig vurdering av næringene er ikke til hinder for ulik tilnærming fra fagmyndigheter.

Offshore Norge støtter regjeringen i at det nå gjøres en helhetlig gjennomgang av målene og at det utvikles en ny målstruktur. Det bør etterstrebes målbare målindikatorer som er sammenlignbare for ulike næringer. Dette er viktig for å sikre likebehandling og for å oppnå en helhetlig forståelse av samlet påvirkning og koordinerte tiltak.

Havvind

Stortinget har bedt regjeringen sikre at forvaltningsplanene bidrar til "grundig kartlegging for alle deler av havmiljøet i områder som er, og kan bli, aktuelle for norsk havvind" (vedtak 740 fra 10. juni 2022.) I stortingsmeldingen oppgir regjeringen kun planer om kartlegging av områdene som skal åpnes i 2025 (side 103 og 175 i meldingen). Naturkartlegging for de resterende 17 områdene som NVE pekt på som mulige havvindområder (og som omtales på side 136 i meldingen), nevnes ikke.

For å kunne nå regjeringens målsetning om til dele 30 GW havvind i 2040 og samtidig opprettholde god sameksistens med natur og andre næringer kreves en systematikk der naturkartlegging gjøres i riktig rekkefølge, og en plan for hvor mange naturområder som skal kartlegges hvert år. Jo mer travelt det blir med å få fart på konsesjonsprosessene for å nå målet, jo viktigere vil det bli at god naturkartlegging er på plass og godt systematisert. Kartlegging av et område tar minst tre år, og for å bygge nok kapasitet i institusjonene som

kan utføre den må kartleggingsplanene, og finansieringen av dem, løpe minst fem år. Stortinget bør, blant annet gjennom budsjettprosessen sikre at det settes av midler til dette.

Plan for involvering

Vi ønsker velkommen en konkret plan for involvering av berørte interessegrupper i arbeidet med det faglige grunnlaget for neste rullering av forvaltningsplanen. Offshorenæringene ønsker å støtte myndighetene i en kunnskapsbasert prosess for å nå målene i forvaltningsplanen. Alle næringene i vår organisasjon er aktive bidragsytere til å bygge kunnskap om miljøverdier og miljøeffekter av våre aktiviteter på norsk sokkel. Totalt bruker næringene mer enn 100 mill. NOK per år på kunnskapsbygging. Vi ser frem til å dele denne kunnskapen og bidra til å styrke kvaliteten på det faglige grunnlaget og sikre bærekraftig forvaltning av norske havområder.

Avslutningsvis vil vi henstille til at når Stortinget vedtar og oppdaterer forvaltningsplanen, så må denne respekteres av underliggende etater og politiske prosesser. Det må ikke pålegges ytterligere restriksjoner enn det som Stortinget har vedtatt. Forvaltningens oppfølging av Stortingsmeldingen er avgjørende for forutsigbarheten til næringslivet og for legitimitet og tillit til forvaltningsplan-prosessen.

